

DET KONGELIGE
KOMMUNAL- OG DISTRIKTSDEPARTEMENT

Troms og Finnmark fylkeskommune
Postboks 701
9815 VADSØ

Deres ref

Vår ref

Dato

22/50-36

3. juli 2023

Statsbudsjettet 2023 – tillegg nr. 1 til oppdragsbrev for Troms og Finnmark fylkeskommune

Tilsagnsnummer 510 018

Vi viser til Stortingets Innst. 490 S (2022–2023), jf. Prop. 118 S (2022–2023) om tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2023. Kommunal- og distriktsdepartementet følger opp budsjettvedtaket fra Stortinget med dette oppdragsbrevet. Brevet kommer i tillegg til oppdragsbrev av hhv. 21. desember 2022 og 19. januar 2023.

Brevet omtaler ekstramidler til Øst-Finnmark, ekstraordinær prisjustering og fordeling av midler som ble bevilget til Interreg Kolartic NEXT i 2021, 2022 og 2023.

Tabell med oversikt over ekstrabevilgning til Øst-Finnmark og ekstraordinær prisjustering 2023 til Troms og Finnmark fylkeskommune

Kap./post navn	Opprinnelig bevilgning 2023	Ekstrabevilgning Øst-Finnmark	Ekstraordinær prisjustering
541.60 Bredbåndsutbygging	26 404 562	5 000 000	
553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling	116 448 000	30 000 000	2 718 593
553.63 Interreg og Arktis*	63 330 000*		1 498 040**
553.65 Omstilling	14 000 000	11 000 000	
553.69 Mobilisering til forskningsbasert innovasjon	11 290 000		262 902***

* Denne summen inkluderer ikke midler som ble bevilget til Interreg Kolarctic NEXT i 2021 og 2022

** Denne summen inkluderer 1 157 000 kroner til Arktis 2030 og 341 040 kroner til interreg

***Denne summen inkluderer 143 000 kroner til Mabit

Postadresse
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo
postmottak@kdd.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59
www.kdd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 858

Avdeling
Regionalpolitisk
avdeling

Saksbehandler
Björg Kari Paulsen
22 24 70 42

Ekstramidler Øst-Finnmark

Øst-Finnmark er blitt særlig hardt rammet som følge av Russlands krigføring i Ukraina. Som følge av dette har Stortinget bevilget en aktivitetspakke for Øst-Finnmark, som skal legge til rette for arbeidsplasser og et godt tilbud for befolkningen.

Kap. 541.60 Bredbåndsutbygging (+ 5 mill. kroner)

Regjeringen har som mål å sikre «et likeverdig tilbud av sikre elektroniske kommunikasjons tjenester av høy kvalitet og til rimelige priser over hele landet» (mål 3 under programkategori 13.40 i Prop. 1 S (2022-2023)). Regjeringen har videre som mål at alle husstander og virksomheter i Norge skal ha tilbud om høyhastighets bredbånd innen utgangen av 2025.

Flere av kommunene i Øst-Finnmark har utfordringer med bredbåndsdekning. Etter Stortingets vedtak økes bevilgningen på kap. 541, post 60 med 5 mill. kroner for å styrke dekningen av høyhastighetsbredbånd i Øst-Finnmark. Områdene med dårligst dekning skal prioriteres først. Beløpet bør øremerkes Sør-Varanger dersom det er soner med behov. Midlene skal benyttes i tråd med retningslinjer for den ordinære bevilgningen til bredbånd for 2023, jf. departementets oppdragsbrev av 19.januar 2023. Det stilles imidlertid ikke krav til lokal medfinansiering for denne tilleggsbevilgningen. Det er derfor unntak for punkt 7 i nevnte oppdragsbrev.

Kap. 553.61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling (+ 30 mill. kroner)

Etter Stortingets vedtak økes den økonomiske rammen på kap. 553, post 61 *Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling* til Troms og Finnmark fylkeskommune med 30 mill. kroner, som en engangsbevilgning. Det ekstraordinære tilskuddet skal bidra til utvikling og omstilling av næringslivet i Øst-Finnmark.

Det er bevilget midler til følgende tiltak:

- 10 mill. kroner til bedriftsrettede tiltak i Øst-Finnmark, inkludert kommunale næringsfond.
- 20 mill. kroner til distriktsrettede låneordninger i Innovasjon Norge til bruk i Øst-Finnmark, på oppdrag fra fylkeskommunen.

Bevilgningene er ettårige, og gis uten krav om tilbakebetaling.

Mål og kriterier

Målet med den ekstraordinære bevilgningen til Troms og Finnmark fylkeskommune er å bidra til omstilling og utvikling av næringslivet i Øst-Finnmark som er hardt rammet av sanksjonene mot Russland. Midlene skal sette fylkeskommunen og kommunene i stand til å legge til rette for økt aktivitet, sysselsetting og verdiskaping basert på lokale utfordringer, behov og potensial.

Nærmere om føringer for bevilgningen

Midlene skal gå til relevante tiltak i kommunene Vardø, Vadsø, Lebesby, Gamvik, Berlevåg, Tana, Nesseby, Båtsfjord og Sør-Varanger.

For bevilgningen på 10 mill. kroner til bedriftsrettede tiltak gjelder følgende:

Fylkeskommunen kan bruke bevilgningen til oppdrag til Innovasjon Norge og Siva, for finansiering av de næringsrettede virkemidlene som omfattes av post 553.61:

- Distriktsrettede lån, tilskudd og garantier
- Etablerertilskudd
- Mentorordningen
- Bedriftsnettverk
- Næringshageprogrammet
- Inkubasjonsprogrammet

Midlene skal forvaltes i tråd med føringer i oppdragsbrev av 21. desember, retningslinjene for post 61 og Forskrift for distrikts- og regionalpolitiske virkemidler.

Fylkeskommunen kan også bruke bevilgningen til kommunale næringsfond. Kommunale næringsfond kan benyttes til bedriftsrettet støtte, og/eller til andre næringsrettede tiltak som kommunene mener er viktig for å motvirke negative virkninger av sanksjonene. Betydningen for arbeidsplasser, verdiskaping og økonomisk aktivitet skal vektlegges. Midlene kan gå til bedrifter og næringsaktører. Med næringsaktør menes en aktør som tilrettelegger for og/eller gir støtte til næringsutvikling.

Fylkeskommunen kan også benytte midler til tilretteleggende tiltak for kompetanse i egen regi. Herunder kartlegging, tilrettelegging og gjennomføring av tilpasset kompetansetilbud i Øst-Finnmark. Fylkeskommunen prioriterer kompetansetiltak i henhold til målet om utvikling og omstilling av næringslivet i Øst-Finnmark.

Fylkeskommunen kan bevilge midler til Sør-Varanger utvikling AS. I Sør-Varanger kan det gis tilskudd til omstillingsselskapet Sør-Varanger utvikling, som forvalter midler gjennom omstillingsordningen.

Summen til Øst-Finnmark i budsjettvedtaket er på 20 mill. kroner. Av disse bevilges 10 mill. kroner i friske midler over statsbudsjettet på kap. 553, post 61, mens 10 mill. kroner omdisponeres fra ubrukte midler under post 61. Omdisponeringen kan skje ved at Troms og Finnmark fylkeskommune gir oppdrag til Innovasjon Norge om prioritering av 10 mill. kroner av eksisterende midler hos Innovasjon Norge Arktis¹ til tiltak i Øst-Finnmark.

¹ Fylkesfordelte midler under Troms og Finnmark for 61-posten hos Innovasjon Norge.

For bevilgningen på 20 mill. kroner til distriktsrettede låneordninger i Øst-Finnmark gjelder følgende:

Fylkeskommunen kan bruke bevilgningen til oppdrag til Innovasjon Norge, for finansiering av følgende virkemidler som omfattes av post 553.61:

- Distriktsrettede lån og garantier

Fylkeskommunen gir oppdrag til Innovasjon Norge for bevilgningen, med føring om bruk i de ni kommunene i Øst-Finnmark.

Midlene skal forvaltes i tråd med føringer i oppdragsbrev av 21. desember 2022 og retningslinjene for post 61.

Administrasjonskostnader

I tråd med retningslinjene for kap. 553, post 61, kan fylkeskommunen bruke inntil 100 000 kroner for å dekke administrasjonskostnader knyttet til oppdragsgiveransvaret for ordningene under posten.

Roller og samarbeid

Fordelingen av ansvar og roller mellom fylkeskommunen og virkemiddelapparatet er beskrevet i oppdragsbrev av 21. desember 2022 og retningslinjene for post 61. Her er også prosedyrer for oppdrag fra fylkeskommunen til virkemiddelaktørene beskrevet. Det er viktig at fylkeskommunene bidrar til en god arbeidsdeling og samarbeid med kommunene og øvrige parter.

Rapportering, evaluering og kontroll

Fylkeskommunene må registrere inn rammene som tildeles Innovasjon Norge, Siva, den enkelte kommune og Sør-Varanger Utvikling AS, samt tilretteleggende tiltak, i regionalforvaltning.no. Frister for en samlet rapport som beskriver fremdrift, aktiviteter og bruken av midlene er den samme og gitt i oppdragsbrevet til Troms og Finnmark fylkeskommune av 21. desember 2022.

Støtte til bedrifter som er å anse som statsstøtte skal tildeles i tråd med det ordinære regelverket om offentlig støtte. Kommunalt næringsfond kan gis etter reglene for bagatellmessig støtte.

Særskilt for kommunale næringsfond

Formålet og forvaltning av kommunale næringsfond er regulert i forskrift for distrikts- og regionalpolitiske virkemidler, av 24.05.2018 og forvaltningsloven. Kommunene må i tillegg regulere næringsfond i egne vedtekter eller retningslinjer. Kommunene skal ta i bruk regionalforvaltning.no i kunngjøring av tilskuddsmidlene og rapportering. Søker skal sende søknaden gjennom regionalforvaltning.no. Departementet oppfordrer kommunene til også å bruke systemet i sin saksbehandling. Dette er spesielt viktig i håndtering av saker der det gis tilskudd etter regelverket for offentlig støtte.

På regionalforvaltning.no ligger det et forenklet søknadsskjema for kommunale næringsfond og et redigerbart søknadsskjema. Gitt at kommuner har egne søknadsskjema for kommunale næringsfond, må kommunene sørge for at følgende informasjon blir registrert: antall årsverk i bedriften, start og sluttdato for tiltaket/prosjektet og hvorvidt søker har mottatt offentlig støtte tidligere.

Fylkeskommunen skal veilede kommunene i bruken av systemet.

Fylkeskommunene må kvalitetssikre rapporteringen fra kommunene før den sendes departementet. Frist for rapportering fra fylkeskommunene til departementet er 1. mars 2024.

Kap. 553.65 Omstilling

Etter Stortingets vedtak økes den økonomiske rammen på kap. 553, post 65 *Omstilling* til Troms og Finnmark fylkeskommune med 11 mill. kroner, som en engangsbevilgning.

Det er bevilget midler til følgende tiltak:

- 3 mill. kroner til styrking av kommunal planlegging i Øst-Finnmark.
- 8 mill. kroner til næringsutvikling gjennom klargjøring av mer næringsareal, Kirkenes Industrial Logistics Area (KILA).

Bevilgningene er ettårige, og gis uten krav om tilbakebetaling.

Mål og kriterier

Målet med den ekstraordinære bevilgningen til Troms og Finnmark fylkeskommune til styrking av kommunal planlegging er å bidra til bedre kapasitet på planområdet i Øst-Finnmark, skape forutsigbarhet med hensyn til arealbruk og legge til rette for utvikling. Kommunal- og distriktsdepartementet vil invitere til dialog med Troms og Finnmark fylkeskommune, statsforvalter og kommuner om mål for og innretning på tiltaket.

Målet med den ekstraordinære bevilgningen til Troms og Finnmark fylkeskommune til næringsutvikling gjennom klargjøring av mer næringsareal, er å sette Sør-Varanger kommune i stand til å klargjøre mer næringsareal. Kirkenes Industrial Logistics Area (KILA) er et planlagt område på et tidligere slamdeponi utenfor Kirkenes. Midlene kan også sette kommunen i stand til å tilby tomter til gunstige betingelser så lenge det er godt begrunnet og i tråd med reglene om offentlig støtte. Kommunal- og distriktsdepartementet vil invitere til dialog med Troms og Finnmark fylkeskommune og kommunen om tiltaket.

Nærmere om føringer for bevilgningen

Midlene til styrking av kommunal planlegging skal gå til relevante tiltak i kommuner i Øst-Finnmark for styrking av kommunenes planfaglige kapasitet og kompetanse. Det er mulig å tildele midler til statsforvalter.

Fylkeskommunene skal bevilge midler til Sør-Varanger kommune til næringsutvikling gjennom klargjøring av mer næringsareal.

Ekstraordinær prisjustering

Som følge av at den kraftige og uventede prisstigningen gjennom fjoråret ikke ble fanget opp i statsbudsjettet for 2023, er det vedtatt en ekstraordinær prisjustering av budsjettet. Dette gjelder blant annet postene under programkategori 13.50 *Distrikts- og regionalpolitikk*. For post 61 *Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling*, post 63 *Interreg og Arktis 2030* og post 69 *Mobilisering til forskningsbasert innovasjon* følger fordelingen av de ekstraordinære prisjusteringsmidlene den samme fylkesvise fordelingen som i oppdragsbrevet av 21. desember. De ekstraordinære prisjusteringsmidlene på post 65 *Omstilling* er fordelt til Agder fylkeskommune. Se vedlegg 1 for den fylkesvise fordelingen av midlene per post.

Fordeling av midler fra Interreg NEXT Kolarctic

På grunn av Russlands krigføring i Ukraina, har Europakommisjonen satt NEXT Kolarctic programmet på pause. Penger bevilget til NEXT Kolarctic (2021-2027) for årene 2021–2023, står ubrukt og skal overføres til andre Interreg-programmer, jf. Prop. 1 S (2022–2023) for Kommunal- og distriktsdepartementet.

Midlene til Interreg NEXT Kolarctic fra 2021 og 2022 er fordelt på følgende måte:

- Inntil 4,0 mill. kroner settes av til Kolarctic CBC (2014–2020) fram til programmet blir avsluttet i 2024. Midlene disponeres av norsk del-sekretariat i Vadsø.
- 10,1 mill. kroner overføres til Interreg Aurora, med norsk delsekretariat i Tromsø.

Midler til Interreg NEXT Kolarctic for 2023 på 6,3 mill. kroner er fordelt på følgende måte:

- 3,3 mill. kroner til SE-NO-programmet, som forvaltes av Innlandet fylkeskommune
- 3,0 mill. kroner til ØKS-programmet, som forvaltes til Viken fylkeskommune

Med hilsen

Kristin M. Felde (e.f.)
ekspedisjonssjef

Bjørg Kari Paulsen
utredningsleder

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Vedlegg: Fylkesfordeling av ekstramidler på programkategori 13.50

Kopi

Distriktssenteret
Innovasjon Norge
Norges forskningsråd
Nærings- og fiskeridepartementet
Riksrevisjonen
Sametinget
SIVA - Selskapet for industrivekst SF